

Sygn. akt I Ns 2500/16

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2017r.

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Łukasz Zamojski

Protokolant: Anna Klois

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 listopada 2017 r. w G.

sprawy z wniosku **(...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K.**

z udziałem **K. T. (1), E. L., M. K. (1), P. M.**

o stwierdzenie nabycia spadku po E. A.

1. stwierdza, że spadek po E. A. , z domu J., córce Z. i K., zmarłej dnia 5 września 2014 roku w G., ostatnio stale zamieszkałej w G. na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyli:

- wnuk K. T. (1), syn R. i K., w 1/3 (jednej trzeciej) części,
- wnuk E. L., syn T. i J., w 1/3 (jednej trzeciej) części,
- wnuczka M. K. (1), córka A. i M., w 1/6 (jednej szóstej) części,
- wnuczka P. M., córka G. i M., w 1/6 (jednej szóstej) części,

2. nakazuje pobrać od uczestnika postępowania K. T. (1) kwotę 50 zł (pięćdziesiąt złotych) tytułem opłaty należnej za złożone przed Sądem oświadczenie o odrzuceniu spadku.

SSR Łukasz Zamojski

Sygn. akt I Ns 2500/16

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 29 lipca 2016 roku wnioskodawczyni (...) Bank (...) Spółka Akcyjna wniosła o stwierdzenie, że spadek po zmarłej w dniu 5 września 2014 roku w G. E. A., ostatnio zamieszkałej w G. na podstawie ustawy nabył wnuk spadkodawczyni K. T. (1). Ponadto wnioskodawczyni wniosła o zasądzenie od uczestnika postępowania na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 240 zł oraz kosztów opłaty skarbowej w wysokości 17 zł i 22 zł.

W uzasadnieniu wnioskodawczyni wskazała, że w dniu 5 września 2014 roku zmarła E. A. ostatnio zamieszkała w G. przy ulicy (...). Spadkodawczyni w chwili śmierci pozostawiła wnuka K. T. (1). Wnioskodawczyni wskazała, że jej legitymacja do występowania z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku wynika z faktu, iż spadkodawczyni w chwili śmierci była dłużnikiem wnioskodawczyni.

Postanowieniem z dnia 28 września 2016 roku Sąd dopuścił do udziału w sprawie w charakterze uczestników małoletniego E. L., małoletnią M. K. (1) oraz małoletnią P. M..

W odpowiedzi na wniosek z dnia 14 listopada 2017 uczestnik postępowania K. T. (1) oświadczył, że spadek po zmarłej E. A. odrzuca. Uczestnik postępowania wskazał, że o tytule swojego powołania dowiedział się w dniu swoich osiemnastych urodzin tj. 6 listopada 2017 roku. Wcześniej nie posiadał informacji, że jego matka odrzuciła spadek po zmarłej.

Na rozprawie w dniu 16 listopada 2017 roku uczestnik postępowania K. T. (1) złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku po zmarłej E. A..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. A. zd. J., córka Z. i K. zmarła 5 września 2014 roku w G.. Ostatnim stałym miejscem zamieszkania spadkodawczyni były G..

W chwili śmierci spadkodawczyni była wdową. Miała trójkę dzieci: K. T. (2), J. L. oraz M. A.. Nie miała dzieci pozamałżeńskich ani przysposobionych. K. T. (2) posiada jednego syna K. T. (1). J. L. posiada jedyne syna E. L., który urodził się (...), natomiast M. A. posiada trójkę dzieci M. K. (2), P. M. oraz O. M. urodzonego (...).

Spadkodawczyni nie sporządziła testamentu. Spośród spadkobierców ustawowych K. T. (2), J. L. oraz M. A. złożyły w dniu 27 lutego 2015 roku przed notariuszem oświadczenie o odrzuceniu spadku.

/okoliczności bezsporne, a nadto dowód: akt zgonu E. A. (k. 22), zapewnienie spadkowe K. T. (2) (k. 91v), dowód wypis aktu notarialnego Rep. (...) (k. 4-5 akt I Ns 633/15)/

K. T. (2), J. L. oraz M. A. nie złożyły oświadczeń o odrzuceniu spadku w imieniu swoich małoletnich dzieci.

/dowód: zapewnienie spadkowe K. T. (2) (k. 91v)/

Na rozprawie w dniu 16 listopada 2017 roku uczestnik postępowania K. T. (1) złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku.

/okoliczności bezsporne, a nadto dowód: oświadczenie złożone na rozprawie 16 listopada 2017 roku (k. 91)/

W skład spadku po E. A. nie wchodzi żadna nieruchomość.

/dowód: zeznanie K. T. (2) (k. 91v)/

Powyższy stan faktyczny pozostawał między stronami bezsporny i znajdował pełne potwierdzenie w treści wymienionych wyżej dokumentów oraz zapewnienia spadkowego i zeznań K. T. (2).

Zarówno treść jak i autentyczność dokumentów zgromadzonych w materiale dowodowym nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu tym bardziej, że w całości stanowiły one akty stanów cywilnych dotyczących spadkodawcy jak i spadkobierców.

Zeznania K. T. (2) Sąd ocenił w całości jako wiarygodne, albowiem pozostawały zbieżne z treścią dokumentów znajdujących się w aktach.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należało się odnieść do wniosku uczestnika postępowania K. T. (1) w przedmiocie złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po zmarłej E. A..

Zgodnie z art. 1015 § 1 k.c. oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania.

Zgodnie z art. 1019 § 1 k. c., jeżeli oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku zostało złożone pod wpływem błędu lub groźby, stosuje się przepisy o wadach oświadczenia woli z następującymi zmianami:

1) uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia powinno nastąpić przed sądem;

2) spadkobierca powinien jednocześnie oświadczyć, czy i jak spadek przyjmuje, czy też go odrzuca.

Zgodnie zaś z art. 1019 § 2 k.c. spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może w powyższy sposób uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu. Według zaś art. 1019 § 3 k. c. uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku wymaga zatwierdzenia przez sąd.

Przepis art. 690 k.p.c. stanowi zaś, że w razie uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku sąd przeprowadza rozprawę. Jeżeli wskutek prawomocnego zatwierdzenia przez sąd uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, ulega zmianie krąg osób, co do których nabycie spadku zostało już stwierdzone albo zarejestrowany został akt poświadczenia dziedziczenia, sąd po przeprowadzeniu rozprawy zmienia z urzędu postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku albo uchyla zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia i orzeka w tym przedmiocie.

W niniejszej sprawie K. T. (2) w dniu 27 lutego 2015 roku złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po zmarłej E. A.. W związku z tym, od tego dnia rozpoczął się bieg terminu sześciomiesięcznego na złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu, jeszcze wtedy małoletniego uczestnika postępowania K. T. (1). Jednak K. T. (2) z tego obowiązku się nie wywiązała, przyznając na rozprawie w dniu 16 listopada 2017 roku, że o tym zapomniała. Jak wynika z dokumentów zgromadzonych w sprawie K. T. (2) po złożeniu przez siebie oświadczenia o odrzuceniu spadku została prawidłowo pouczona przez notariusza o toku dalszych czynności w celu złożenia w imieniu małoletniego wówczas syna oświadczenia o odrzuceniu spadku. Bez znaczenia pozostaje fakt, że uczestnik postępowania K. T. (1) złożył we własnym imieniu oświadczenie o odrzuceniu spadku po osiągnięciu pełnoletności, wskazując iż nie wiedział o tytule swojego powołania, albowiem złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku należało do obowiązków jego przedstawicieli ustawowych. Należy zwrócić uwagę, że wniosek K. T. (1) dotyczył jedynie przyjęcia przez Sąd oświadczenia o odrzuceniu spadku – wniosek nie zawierał żądania zatwierdzenia skutków niezłożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w terminie. Zdaniem uczestnika w jego przypadku termin do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku jeszcze nie minął a rozpoczął bieg w dniu, w którym uczestnik uzyskał pełnoletność. Takie rozumowanie nie znajduje jednak potwierdzenia w przepisach. Kodeks cywilny w odniesieniu do biegu terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku przez małoletnich nie wprowadza innego sposobu liczenia ani żadnych szczególnych mechanizmów ochronnych jak to na przykład zostało przewidziane w art. 173 k.c. w przypadku zasiedzenia. Należy stąd wyciągnąć wniosek, że w stosunku do osoby małoletniej termin, o którym mowa w art. 1015 § 1 k.c., biegnie od daty dowiedzenia się o podstawie powołania do spadku przez jego przedstawicieli ustawowych i upływa po 6 miesiącach od tego momentu.

Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po E. A. zasługiwał na uwzględnienie.

Legitymacja wnioskodawczyni nie była kwestionowana, więc jedynie celem wyjaśnienia należy wskazać, że wynikała ona z posiadanego przez nią interesu prawnego (art. 1025 § 1 k.c.), którym był fakt pozostawania wierzycielem zmarłego.

Zgodnie z treścią art. 922 § 1 k.c. prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do odpowiednich przepisów Kodeksu cywilnego.

Wobec braku testamentu, który pozostawiłaby E. A., Sąd ustalił krąg spadkobierców na podstawie ustawy. Według treści art. 931 § 1 i 2 k.c., w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek, którzy dziedziczą w częściach równych. Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział

spadkowy, który by mu przysługiwał, przysługiwać jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych.

Na mocy art. 1020 k.c. spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku. Zgodnie z treścią art. 1015 § 2 k.c. według brzmienia tego przepisu w chwili otwarcia spadku, brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku, jednakże gdy spadkobiercą jest osoba niemająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Na podstawie art. 1016 k.c., według treści tego przepisu obowiązującej w chwili otwarcia spadku, jeżeli jeden ze spadkobierców przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza, uważa się, że także spadkobiercy, którzy nie złożyli w terminie żadnego oświadczenia, przyjęli spadek z dobrodziejstwem inwentarza.

Mając na uwadze treść cytowanych wyżej przepisów i złożone przez córki spadkodawczyni tj. K. T. (2), J. L. oraz M. A. oświadczenia o odrzuceniu spadku, które to oświadczenia zostały złożone z dochowaniem wymaganego ustawą okresu, Sąd orzekł, że spadek z dobrodziejstwem inwentarza nabywają wnuk K. T. (1) w 1/3 części, wnuk E. L. w 1/3 części, wnuczka M. K. (1) w 1/6 części oraz wnuczka P. M. w 1/6 części.

W punkcie drugim postanowienia Sąd nakazał pobrać od uczestnika postępowania K. T. (1) kwotę 50 zł tytułem należnej opłaty za złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku. W myśl art. Art. 520 § 1 k.p.c., każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. W ocenie Sądu przepis ten znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie.

SSR Łukasz Zamojski